

Missio: Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja yhteiskunnallinen muutos

Ilmastotietoinen ja kriisisietoinen Eurooppa

Mitä EU:n ”missiot” ovat?

Aikoinaan Apollo-hankkeessa päämääränä oli viedä ihminen kuuhan. Hieman samalla tavoin EU:n missioissa sitoudutaan ratkaisemaan suuria yhteiskunnallisia haasteita:

- ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- syövän torjunta
- kaupunkien ilmasto- ja ympäristökuormituksen vähentäminen
- maaperän terveys ja terveellinen ruoantuotanto
- merten suojelu

Kullakin EU:n missiolla on oma aikajänteensä ja budjettinsa sen mukaan miten vaikea haaste on kyseessä. Missioissa on kyse paljon muustakin kuin tutkimuksesta ja innovaatioista. Niissä pyritään nostamaan esiin uusia ideoita laajasti eri toimialoilla ja tuottamaan tuloksellisia käytännön ratkaisuja. Lisäksi missiot ovat ratkaisevassa asemassa EU:n toiminnan painopisteissä, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa.

Jokaisen panos on tärkeä

Covid-19-pandemia antaa meille tärkeää oppia siitä, miten tärkeää on olla valmistautunut ja toimia tieteellisen tiedon pohjalta. Lisäksi se osoittaa, että myös yleisellä mielipiteellä on olennainen merkityksensä. Ilmastonmuutokseen sopeutumisessa tarvitaan jokaisen apua. Haluamme varmistaa, että määrittelemillämme missioilla on todellista merkitystä yhteiskunnan ja yksittäisten ihmisten elämän kannalta.

Innovointialoja, tutkimusta, politiikan muotoilua, kansalaisyhteiskuntaa ja käytännön tasolla toimivia organisaatioita laajasti edustavat asiantuntijat ovat ns. missiolautakunnassa työstäneet missiota, joka keskittyy ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Tähän sisältyvät myös tavoitteet yhteiskunnallisille muutoksille, joita sopeutuminen edellyttää.

Missio: Nopeampi siirtymä ilmastonmuutokseen sopeutuvaan ja kriisisietoiseen Eurooppaan

Ilmastonmuutos on ihmiskunnan suurimpia uhkia. Sillä voi olla tuhoisia vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja talouteen. Siksi meidän on äärimmäisen tärkeää pienentää hiilijalanjälkeämme. Kaikista yrityksistämme huolimatta ilmasto tulee lämpenemään jossain määrin ja tämä kehitys on jo meneillään. Sen haitat alkavat jo näkyä.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamiin häiriöihin on välttämätöntä varautua. Missiolautakunnan ehdotuksessa tämä tarve muutetaan mahdollisuudeksi muuttaa elämäntapaamme tasapainoisemmaksi, terveellisemmäksi ja ylipäättään laadukkaammaksi.

Missiolla halutaan nopeuttaa valmisteluja, jotta Eurooppa kykenee sopeutumaan ilmaston lämpenemiseen ja yhä epävarmempaan maailmaan. Tavoitteena on Eurooppa, joka pystyy nopeasti reagoimaan ilmastotekijöihin ja palautumaan ilmastohaasteiden aiheuttamista erityisolosuhteista.

Miten tavoitteet saavutetaan?

Valmistautumisella, perusteellisella **suunnittelulla** ja **kokeiluilla**.

- 1) **Valmistautuminen:** Vuoteen 2030 mennessä jokaisen eurooppalaisen saatavilla pitäisi olla selkeää tietoa oman alueensa nykyisistä ja tulevista ilmastoriskeistä. Haluamme auttaa paikallisviranomaisia luomaan suunnitelmia näiden riskien hallitsemiseksi ja valmistautumaan niiden kohtaamiseen.

Kaikkien eurooppalaisten tulisi olla informoituja ilmastoriskeistä (Uhkaavatko merenpinnan nousu, tulvat tai muut ääriolosuhteet asuinalueitani?) ja tietoisia käytettävissä olevista toimintatavoista ja ratkaisuista, joilla jokainen voi pienentää riskiä itselleen, kotitaloudelleen ja paikallisyhteisölleen. Mission puitteissa tuetaan erityyppisiä toimia yksilö-, yhteisö- ja aluetasolla, parannetaan viranomaisten kanssa ääri-ilmiöiden varhaisvaroitusjärjestelmiä ja laaditaan ja päivitetään ilmastoriskien hallintasuunnitelmia.

- 2) **Suunnittelu:** Vuoteen 2030 mennessä 200:lla paikallisyhteisöllä ja alueella tulisi olla suunnitelma ilmastoriskien vähentämisen lisäksi myös yhteiskunnalliselle siirtymälle kohti terveellisempää ja hyvinvoivampaa elämäntapaa.

Mission puitteissa autetaan paikallisyhteisöjä ja alueita luomaan visiota, joka keskittyy sekä ilmastoriskeiltä suojautumiseen että siirtymään kohti ihmiskeskeisempiä elinympäristöjä, esimerkiksi panostamalla ympäristöystävällisyyteen, oikeudenmukaisuuteen, hyvinvointiin ja tasavertaisuuteen. Vision toteuttamiseen tarvitaan osaamista ja ratkaisuja monilta tieteenaloilta, mutta aivan olennaisesti myös paikallistuntemusta ja näkemyksiä muutoksessa olevien yhteisöjen asukkailta. Samoin tarvitaan informaatiota, rahoitusta ja koko yhteisön osallistumista. Mukaan on saatava kansalaisjärjestöt, yrittäjät, paikallisviranomaiset, tutkijat, yhdistykset, pankit jne.

- 3) **Kokeilut:** Vuoteen 2030 mennessä toiminnassa tulisi olla 100 innovatiivisia ratkaisuja hyödyntävää pilottikohdetta, joilla parannetaan alueiden ja paikallisyhteisöjen kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen.

Paikallistasolla on jo olemassa monia toimintamalleja, ratkaisuja ja menetelmiä, jotka voivat auttaa vähentämään ilmastoriskejä, mutta usein niiden toteutus on hajanaisista eikä niitä ole testattu todellisissa

olosuhteissa. Siksi mission puitteissa luodaan näiden paikallisratkaisujen välille rajat ylittäviä yhteyksiä ja mahdollisuuksia levittää ratkaisuja laajempaan mittakaavaan. Hyviä ratkaisuja löytyy esimerkiksi tavoista parantaa jokien ja kosteikkojen kykyä vähentää tulvimista, uusista ääri-ilmiöitä kestävästä rakentamistavoista, sietokykyisemmistä viljelmistä ja älykkäämmistä kastelumenetelmistä, metsäpaloille vähemmän alttiista metsänhoitomenetelmistä, paikallisesta energiantuotannosta ja terveyttä ja hyvinvointia suojaavista ennakkovaroitusjärjestelmistä. Viimeaikaisista kriiseistä saadut opit ovat edelleen lisänneet innovointia ja luovien ratkaisujen kehittämistä, myös ruohonjuuritasolla. Missio kokoaa tämän työn yhteen yhteisen päämäärän hyväksi.

Kokeilu- ja esittelykohteita perustetaan eri puolille Eurooppaa, mikä kuvastaa myös eroja Euroopan ilmasto-olosuhteissa ja tavoissa vastata ilmatoriskien. Mission puitteissa pyritään hyviä toimintamalleja koskevaan aktiiviseen tiedonvaihtoon alueiden ja paikallisyhteisöjen välillä. Tavoitteena on, että kaikkein altteimmat ja haavoittuvimmat alueet ovat myös hyvin valmistautuneita ja suojattuja.

Kiinnostuitko?

Osallistu keskusteluun: #MissionClimate #EUmissions #HorizonEU

Lisätietoa oman alueesi tapahtumista: <http://ec.europa.eu/mission-climate>